

HAM

Pehmeysten ja käsitöihin liitetyt ennakko-oletukset saavat kyytiä HAMin näyttelyssä

Pehmo-näyttely haastaa pehmeysten ja käsitöihin liittyviä stereotyyppioita ja esittelee nykytaiteen monenkirjaiset tavat hyödyntää materiaalisuuden eri ulottuvuuksia. Näyttelyn teoksia yhdistävät pehmeät materiaalit ja erilaisten käsityötekniikoiden käyttö. Käsityö tekotapana vaatii taiteilijalta aikaa: tekeminen on hidasta ja intiimiä. Samalla pehmeät materiaalit tarjoavat teokselle oman tulkinta-avaruutensa. Tästä syntyy kiinnostava jännite välineen ja sisällön välille: taideteokset herättävät kysymään, minkälaisia merkityksiä pehmeät materiaalit vahvistavat tai minkä suhteen ne asettuvat ristiriitaan.

Näyttelyn teosten sisällöt liittyvät sekä yksityisiin että yhteiskunnallisiin aihepiireihin. Pehmeysten varjolla voidaan ilmentää vahvaa kantaaottavuutta ja aktivismia, ja teosten materiaalisuuden ja tekotapojen kautta taiteilijat käsittelevät henkilökohtaisia muistojaan, identiteettiä, sukupolvelta toiseen siirtyvää osaamista, kansallisuuksia ja johonkin kuulumista. Näkemys, joka sitoo käsityöt kodin piiriin kuuluviksi naisten töiksi, saa näyttelyn teoksissa toisenlaisia tulkintoja. Aiemmilta sukupolvilta oppimiaan taitoja hyödyntävät taiteessaan esimerkiksi **Dzamil Kamanger** ja **Kholod Hawash**, joiden teokset kantavat mukanaan kipeitä pakolaisuuskokemuksia ja oman kulttuuripiirin epäoikeudenmukaisuuksia.

Paikallisten ja kansallisten identiteettien vahvistamiseen on perinteisesti pyritty sekä kierrättämällä tuttuja käsityömalleja lähipiirissä, että kansainvälisten mainetta näyttäneiden taidetekstiilien, kuten **Uhra-Beata Simberg-Ehrströmin Metsä-ryijyn** (1967) avulla. Käsien kudottuihin, neulottuihin, kirjailtuihin tai virkattuihin esineisiin yhdistyy tuttuuden, ajattomuuden ja perinteen tuntu. Ne huokuvat jatkuvuutta ja ovat omiaan vahvistamaan yhteenkuuluvuuden tunteita. Nämä nostalgisuutta korostavat ominaisuudet avaavat taiteilijoille väyliä käsitellä ja vahvistaa itselleen tärkeitä sisältöjä ja toisenlaisia viestejä. **Ahmed Al-Nawasin** ja **Minna Henrikssonin** ryijy *Fake Star* (2020) vie ajatukset kuvataiteemme kultakautteen ja suomalaiskansallisen kulttuurin kiivaaseen

rakennusvaiheeseen. Samalla teos kommentoi tällaisten kansallisten identiteettiprojektien keinotekoisuutta.

Jenni–Juulia Wallinheimo–Heimosen tätä näyttelyä varten tekemä installaatio *Menetkö kanssani naimisiin avaruus?* (2022) asettaa vastakkain vammaisaktivismiin ääripäät: avaruusmatkailun äärimmäisen saavutettavuuden ja sosiaalipolitiikkamme syrjivät rakenteet.

Näinä maailmanaikoina – kovien arvojen ylivallasta huolimatta – on tärkeä tuoda esille meitä ympäröivää henkistä ja materiaalista pehmeyttä. Yhteistyöllä ja pehmeällä aktivismilla päästään aina parempiin lopputuloksiin kuin väkivallalla ja jyrkillä puheilla. – sanoo näyttelyn kuraattori Sanna Tuulikangas.

Näyttelyn taiteilijat ovat: **Ahmed Al–Nawas & Minna Henriksson, Niran Baibulat, Joonas Braf, Paavo Halonen, Kholod Hawash, Karin Hellman, Helena Hietanen, Ulla Jokisalo, Lotta–Pia Kallio, Dzamil Kamanger, Jonna Karanka, Sari Kemppinen, Irma Kukkasjärvi, Ilari Kähönen, Arja Kärkkäinen, Klaus Nyqvist, Timo Rytönen, Sonja Salomäki, Kimmo Schroderus, Uhra–Beata Simberg–Ehrström, Anu Tuominen, Pauliina Turakka Purhonen, Anna–Karoliina Vainio, Timo Vaittinen, Heli Vehkaperä ja Jenni–Juulia Wallinheimo–Heimonen**

Näyttelyn teoksista valtaosa kuuluu HAMin kokoelmiin. Näyttelyn on kuratoinut HAMin amanuenssi **Sanna Tuulikangas** ja näyttelyarkkitehtuurista on vastannut arkkitehdit Aalto+Aalto.

Pehmo / HAM Helsingin taidemuseo 5.11.2022–16.4.2023

Lehdistökuvat:

www.hamhelsinki.fi/info/medialle (salasana: hammedia)

Lisätiedot:

amanuenssi Sanna Tuulikangas, HAM, puh. 040 178 3537, sanna.tuulikangas@hel.fi
Näyttelystä ei järjestetä mediatilaisuutta. Toimittajien ennakkovierailut näyttelyssä ja haastattelupyynnöt: tiedottaja Karri Buchert, puh. 050 304 6707, karri.buchert@hel.fi

HAM Helsingin taidemuseo

Tennispalatsi, Eteläinen Rautatiekatu 8
00100 Helsinki

Avoinna: ti 10–17.30, ke–su 11.30–19, ma suljettu

Liput: 12/10 €, alle 18–vuotiaat ilmaiseksi